

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Bruntále rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Mrkalovou ve věci

žalobkyně: **Česká provincie Řádu bratří domu Panny Marie v Jeruzalémě**,
IČO 44941439
sídlem Rybí trh 185/16, 746 01 Opava
zastoupená advokátem Mgr. Markem Svojanovským
sídlem Dvorek 16, 798 57 Laškov

proti
žalovaným: 1. **Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**,
IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

2. **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, IČO 41197518
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

o určení vlastnického práva

takto:

- I. Žaloba na určení, že žalovaná č. 1 je vlastníkem pozemku parc. č. xxx, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba občanského vybavení č. p. xxx, a pozemku parc. č. xxx, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba garáže bez č. p./č. e., vše v katastrálním území Bruntál – město, obec Bruntál, zapsáno v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Bruntál, na listu vlastnictví č. xxx, **se zamítá.**
- II. Žaloba na určení, že žalovaná č. 1 je vlastníkem obnovené památky – Náhonu vodní elektrárny, který se nachází na pozemku parc. č. xxx, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba občanského vybavení č. p. xxx a pozemku parc. č. xxx, v katastrálním území Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

Bruntál – město, obec Bruntál, zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Bruntál, na listu vlastnictví č. xxx, **se zamítá.**

- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované č. 1 na nákladech řízení částku **8.152 Kč**, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované č. 2 na nákladech řízení částku **7.955,20 Kč**, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Okresní soudu v Bruntále dne 21. 12. 2015 domáhala určení vlastnictví k nemovitostem, a to pozemku parc. č. xxx, jehož součástí je stavba občanského vybavení č.p. xxx, dále pozemku parc. č. xxx, jehož součástí je stavba garáže bez č. p./ č. e. a obnovené památky - náhonu vodní elektrárny, který se nachází na pozemcích parc. č. xxx a xxx, to vše v katastrálním území (dále jen k. ú.) Bruntál - město, zapsaných v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Bruntál, na listu vlastnictví (dále jen LV) č. xxx (dále také předmětné nemovitosti) pro 2. žalovanou. Svůj nárok žalobkyně odvozovala z ustanovení § 18 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů ze dne 8. 11. 2012 (dále také jen zákon o církevních restitucích) s tím, že žalobkyně jako oprávněná osoba dle ustanovení § 3 písm. b) citované zákona je právnickou osobou zřízenou jako součást registrované církve římskokatolické, přičemž tato tvrzení žalobkyně dokládala listinnými důkazy. K pasivní legitimaci žalovaných bylo žalobkyní konstatováno, že druhá žalovaná nabyla od první žalované vlastnické právo k předmětným nemovitostem záznamem provedeným dne 20. 1. 2003 na základě Protokolu o předání a převzetí majetku státu podle § 12 zákona č. 290/2002 Sb. o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy sportu a o souvisejících změnách. Podle tohoto ustanovení dnem 1. 1. 2003 přešly z vlastnictví státu do vlastnictví druhé žalované nemovité věci užívané pojišťovnou na základě práv, kterých nabyla podle zvláštního zákona jako právní nástupce správy Všeobecného zdravotního pojištění zřízené při Ministerstvu zdravotnictví ČR. Žalobkyně má za to, že druhá žalovaná nemohla nabýt vlastnické právo k předmětným nemovitostem na základě tohoto ustanovení, neboť tomu bránily tzv. blokační paragrafy, a to § 29 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě, a dále § 3 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby. Jelikož nedošlo k zákonnému přechodu vlastnictví na druhou žalovanou, pak by v katastru nemovitostí měla být zapsána jako vlastník předmětných nemovitostí první žalovaná. Dále z žaloby a z doplnění skutkových tvrzení k žalobě vyplývá, že předmětné nemovitosti byly původně zapsány jako vlastnictví žalobkyně pod názvem „Das Hoch und Deutschmeisterthum des hohen deutschen Ritterordens“, zkráceně Řád německých rytířů (dále také jen Řád), a to v knihovní vložce č. xxx pro k.ú. Bruntál - Krnovské předměstí. Na základě rozhodnutí Říšského komisaře pro sudetoněmecké otázky - komisaře k udržení klidu pro organizace ze dne 10. 1. 1940 bylo vloženo do pozemkové knihy dne 4. 5. 1940 vlastnické právo pro subjekt „ Kreiskomunalverwaltung in Freudenthal " - Okresní samospráva v Bruntále. Dne 30. 12. 1947 byla poznamenána národní správa a dne 4. 2. 1949 byla na základě vyhlášky ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 1. 1949 vložena do pozemkové knihy poznámka konfiskace předmětných nemovitostí podle dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. Zápisem ze dne 12. 1. 1951 bylo vloženo vlastnické právo pro Československý stát – ministerstvo zdravotnictví, a to s odkazem na konfiskaci těchto nemovitostí. Žalobkyně má za to, že konfiskace podle Dekretu č. 108/1945 Sb. nikdy pravomocně neproběhla, neboť žalobkyně nesplňovala kritéria osob, na které se měl tento dekret vztahovat a navíc proces konfiskace nebyl ve vztahu k žalobkyni nikdy řádně dokončen. V případě žalobkyně se jednalo o církevní jmění, které jako jmění veřejnoprávní korporace konfiskaci podléhat nemohlo. Žalobkyně dále zpochybnila konfiskaci majetku žalobkyně dle dekretu č. 108/1945 Sb. s přihlédnutím k tomu, že výměr o konfiskaci majetku Řádu německých rytířů vydaný příslušným Okresním národním výborem dne 26. 10. 1946

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

se nepodařilo dohledat. I v případě, že by předmětný výměr byl vydán, pak nebyl žalobkyni nikdy doručen a za té situace nemohly být splněny předpoklady pro dovršení konfiskačního procesu majetku žalobkyně. Žalobkyně v tomto směru odkazovala na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 70/99 a sp. zn. II. ÚS 22/94, z nichž vyplývá, že pro zasazení aktu majetkové křivdy do rozhodného období není rozhodný pouze okamžik vydání takového správního aktu, nýbrž okamžik jeho právní moci a vykonatelnosti, který by měl nastat až po 25. 2. 1948. Žalobkyně má tedy za to, že konfiskace historického majetku žalobkyně podle Dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb., případně ani podle Dekretu č. 12/1945 Sb., nebyla nikdy pravomocně dokončena a jakákoliv správní rozhodnutí, která zahájila konfiskační proces ve vztahu k majetku žalobkyně, musí být považována za nulitní právní akt. V této souvislosti žalobkyně dále odkazovala na Nález Nejvyššího správního soudu. č.j. 690/46 - 6 ze dne 2. 2. 1948, v němž byla řešena otázka, zda k realizaci konfiskace zemědělského majetku dle dekretu č. 12/1945 Sb. lze přikročit, pokud nebylo dosud pravomocně rozhodnuto o tom, že tento zemědělský majetek podléhá konfiskaci, nelze dojít k jeho převzetí ze strany státu. Žalobkyně se opakovaně po roce 1945 domáhala vrácení svého majetku, a to žádostmi adresovanými na různé státní i správní instituce. Žalobkyně však připustila, že žalobu podle zákona č. 128/1946 Sb. nepodala, neboť po 28. 2. 1948 bylo podání takové žaloby vzhledem k dalšímu politickému vývoji v Československu bezpředmětné. Žalobkyně má za to, že nepodání takové žaloby u soudu nemůže být důvodem pro odmítnutí restituce dotčeného majetku, kdy v tomto směru odkazovala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 12. 2005, sp. zn. 28 Cdo 367/2004, v němž je konstatováno, že pro naplnění znaků oprávněné osoby podle restitučních předpisů stačí existence nároku podle Dekretu č. 5/1945 Sb. nebo podle zákona č. 128/1946 Sb., pokud je podložena minimálními skutkovými okolnostmi o tom, že tento nárok byl uplatněn. V tomto směru žalobkyně odkazovala na další rozhodnutí nejen Nejvyššího soudu ČR (28 Cdo 1726/2000, 28 Cdo 1746/99 a 28 Cdo 1468/2000), ale i rozhodnutí Ústavního soudu ČR (I. ÚS 254/2000, II. ÚS 3/98). Žalobkyně dále tvrdila, že ze srovnávacích sestavení parcel a z vyjádření Katastrálního úřadu v Bruntále vyplývá, že z pozemku původně označeného číslem xxx a zapsaného v knihovně vložce xxx pro k.ú. Bruntál - Krnovské předměstí, vznikla přecíslováním parcela č. xxx, kdy z tohoto pozemku následným rozdělením vznikly pozemky parc. č. xxx a xxx, které jsou předmětem požadovaného určení vlastnického práva včetně staveb nacházejících se na nich. Žalobkyně má za to, že pokud jde o způsobenou majetkovou křivdou, pak v daném případě byly naplněny podmínky dle § 5 písm. i), j) a k) zákona o církevních restitucích, neboť ve vztahu k žalobkyni došlo k politické nebo náboženské perzekuce anebo postupu porušujícímu obecně uznávané principy demokratického právního státu a porušení lidských práv a svobody. Absenci důvodů pro konfiskaci majetku žalobkyně dokládala i listinnými důkazy prokazujícími státní spolehlivost členů Řádu německých rytířů za doby okupace Československa nacistickým Německem.

2. První žalovaná navrhla zamítnutí žaloby v celém rozsahu s tím, že žalobkyně není aktivně věcně legitimována k podání žaloby podle § 18 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb., neboť neprokázala, že dotčený majetek ani po část rozhodného období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 vlastnila. První žalovaná dále uvedla, že žalobou dotčené nemovitosti přešly z vlastnictví státu do vlastnictví druhé žalované dle § 12 zákona č. 290/2002 Sb., a to dnem 1. 1. 2003. Podle názoru první žalované se na tento majetek nemohlo vztahovat blokační ustanovení § 29 zákona o půdě, neboť předmětné nemovitosti zcela nepochybně ke dni 24. 6. 1991 nesloužily zemědělským účelům a netvořily zemědělský půdní fond. Obdobně se dle názoru první žalované nevztahuje na předmětné nemovitosti blokační ustanovení § 3 zákona č. 92/1991 Sb., neboť ani část nemovitostí nesplňovala kritéria uvedená v ustanovení § 1 tohoto zákona, poněvadž se uvedený majetek nestal předmětem privatizace na základě tohoto zákona. Při doslovném výkladu tohoto ustanovení pak byl zakázán pouze převod majetku, nikoliv jeho přechod na jiné subjekty v souladu s § 12 zákona č. 290/2002 Sb. V tomto směru první žalovaná odkázala např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 28 Cdo 5217/2015 nebo 28 Cdo 4946/2015, v nichž tento soud konstatoval, že nelze spatřovat žádný zásah do legitimního očekávání církvi v tom, že nemovitosti přešly do vlastnictví krajů, případně obcí či jiných subjektů mimo ty, které zákon vymezil jako povinné osoby. První žalovaná má za to, že Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

analogicky lze posuzovat i daný případ, byť ve vztahu k odlišnému nabyvateli, kterou je druhá žalovaná. Dále první žalovaná namítala, že ze srovnávacího sestavení parcel zpracovaného dne 10. 2. 2016 vyplývá, že dnešní sporné pozemky vznikly v roce 1952 z pozemků původní evidence nemovitostí pod č. xxx a xxx. Dle názoru první žalované nelze mít jednoznačně za prokázané, že se jedná o historický majetek žalobkyně či jejího právního předchůdce. Z dalších dokladů pak vyplývá, že parcely č. xxx a xxx zapsané v knihovně vložce xxx ve prospěch subjektu označeného „Das Hoch und Deutschmeisterthum des hohen deutschen Ritterordens“ byly zapsány ke dni 4. 3. 1940 ve prospěch subjektu označeného jako „Kreiskomunalverwaltung in Freudenthal“ Z obsahu zápisů v pozemkové knize lze dovodit, že žalobkyně ani její právní předchůdce nebyly vlastníkem předmětných pozemků a staveb již před datem 25. 2. 1948. Jelikož se žalobkyně obnovy svého vlastnického práva postupem podle zákona č. 128/1946 Sb., tedy na základě rozhodnutí soudu vydaného v občanskoprávním řízení na základě žaloby podané oprávněnou osobou, nedomáhala, k obnovení tohoto vlastnického práva podle zmíněného zákona nedošlo. První žalovaná konstatovala, že majetek náležející Řádu německých rytířů byl na základě Dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb. konfiskován a současně tento majetek již v rozhodném období stanoveném zákonem č. 428/2012 Sb. nebyl ve vlastní žalobkyně či jejího právního předchůdce. V doplnění vyjádření ze dne 21. 3. 2018 první žalovaná uvedla, že rozhodnutí likvidačního komisaře pro organizace v sudetoněmeckých oblastech ze dne 22. 10. 1938 se týkalo převedení a začlenění organizací v těchto oblastech, přičemž se nejednalo o politickou perzekuci namířenou výslovně proti Řádu německých rytířů, ale jednalo se o činnost týkající se všech spolků a institucí, které vyvíjely určitou činnost. Majetek Řádu německých rytířů byl konfiskován na základě výnosu Říšského komisaře ze dne 27. 2. 1939, neboť světská část Řádu německých rytířů byla považována za spolek. Na základě tohoto rozhodnutí došlo k zapsání vlastnického práva ke dni 4. 3. 1940 na jiný subjekt. První žalovaná odkázala při své argumentaci na několik rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, případně Ústavního soudu ČR, v nichž bylo konstatováno, že v případě konfiskace majetku podle dekretů presidenta republiky z roku 1945 přešlo vlastnictví na stát již dnem účinnosti konfiskačního dekretu a rozhodnutí příslušných správních orgánů podle předmětného dekretu měla pouze deklaratorní charakter, jejichž účinky působily ke dni účinnosti dekretů (rozhodnutí Nejvyššího soudu 28 Cdo 3921/2017). Dále z rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 21/05 vyplývá, že proces konfiskace byl započat v režimu demokratického právního státu na základě platných právních předpisů a byl proveden orgány demokratického právního státu, z čehož vyplývá, že se nemůže jednat o křivdy způsobené komunistickým režimem. Dále první žalovaná namítala, že dle ustálené judikatury soudů byl proces konfiskace završen ještě před 25. 2. 1948, konfiskační vyhlášky se vztahují i na majetek, který v nich není uveden, a soudům v dnešní době nepřísluší zkoumat, zda se konfiskace majetku Řádu německých rytířů dle dekretů č. 12/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb., stala po právu či nikoliv (viz rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 4563/12) Konfiskace podle zmíněných dekretů byla zákonným aktem a k posuzování případných vad na konfiskaci navazujících deklaratorních rozhodnutí chybí výslovné zmocnění v zákoně. První žalovaná dále zpochybnila procesní nástupnictví dnes označené žalobkyně ve vztahu k původnímu vlastníkovu nemovitostí uvedeného v knihovně vložce xxx pro katastrální území Bruntál - Krnovské předměstí.

3. Druhá žalovaná rovněž navrhla zamítnutí žaloby v celém rozsahu s tím, že předmětné nemovitosti nabyly na základě protokolu o předání a převzetí věcí ze dne 25. 10. 2002, s to plně v souladu se zákonem č. 290/2002 Sb. Druhá žalovaná má za to, že konfiskace majetku žalobkyně proběhla na základě výměru Moravskoslezského zemského národního výboru - expositura v Moravské Ostravě ze dne 9. 3. 1946, který označil Řád německých rytířů v Bruntále za zrádce a nepřítele Československé republiky, a to podle § 3 odst. 2 Dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb. Na základě citovaného výměru byly vydány konfiskační vyhlášky, a to dne 22. 3. 1946 a 1. 4. 1946 Okresním národním výborem v Opavě a Okresním národním výborem v Bruntále. Na základě výše uvedeného výměru došlo k přechodu vlastnického práva na stát, což dosvědčuje i zápis v knihovně vložce č. xxx list xxx bod xxx ze dne 30. 12. 1947 a následně v bodě xxx ze dne 4. 2. 1949. Žalobkyně se nemohla domáhat soudní cestou obnovení pořádku v pozemkových knihách podle Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

zákonu č. 128/1946 Sb., neboť byla označena za osobu nespolehlivou. Z předložených listinných důkazů rovněž vyplývá nejistota žalobkyně a absence listinných důkazů o tom, že byl Nejvyšším správním soudem vydán Nález ze dne 2. 2. 1948 pod č.j. 690/46, když právě žalobkyně se domáhala žalobou určení orgánu státní správy příslušného k doručení nálezu, neboť bylo sporné, zda tento nálezn byl vůbec vydán a pokud ano, zda nabyl právní moci. Tyto žaloby podané žalobkyní nebyly úspěšné. S přihlédnutím k prováděnému dokazování druhá žalovaná namítala, že z listin nevyplývá její vlastnictví náhonu vodní elektrárny, který je umístěný na pozemku parc. č. xxx a xxx v k.ú. Bruntál - město. V tomto rozsahu tedy zpochybnila svou pasivní legitimaci ve sporu.

4. Soud konstatuje, že se žalobkyně domáhala určení vlastnického práva první žalované k předmětným nemovitostem podle § 18 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, jehož cílem byla úprava zmírnění některých majetkových křivd, které byly spáchány komunistickým režimem církvím a náboženským společnostem, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona státem registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, přičemž k těmto majetkovým křivdám muselo dojít v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 (dále též „rozhodné období“). Ve shora uvedeném ustanovení zákona č. 428/2012 Sb. je zakotvena možnost osoby oprávněné podat u soudu žalobu o určení vlastnického práva státu, pokud věc z původního majetku registrovaných církví a náboženských společností byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy před 1. 1. 2013, převedena nebo přešla z majetku státu do vlastnictví jiných osob v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, nebo v rozporu s ustanovením § 29 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Lhůta pro následné vydání věci počne běžet dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bude určeno vlastnické právo státu. Doba pro podání určovací žaloby není v ustanovení § 18 zakotvena a naléhavý právní zájem na podání této určovací žaloby dle ustanovení § 80 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) v tomto případě vyplývá přímo z ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb. a není nutno jej v řízení prokazovat. Systematickým výkladem pojmu majetkové křivdy z hlediska účelu zákona je závěr, že úmyslem zákonodárce bylo umožnění vydání věcí postupem podle zákona č. 428/2012 Sb. pouze v případě věcí, o které přišly zákonem určené subjekty a u kterých byly v rozhodném období naplněny příslušné restituční skutkové podstaty. Podle výkladu ustanovení § 18 citovaného zákona je osobou pasivně legitimovanou v případě věcí nemovitých u žaloby podané podle tohoto ustanovení osoba zapsána jako vlastník v katastru nemovitostí. Úvodem se soud zabýval otázkou, zda žalobkyně je oprávněnou osobou k podání této žaloby v souladu s ustanovení § 3 citovaného zákona a je ve věci aktivně legitimována, tedy je nositelem tvrzeného hmotného práva.
5. Podle **§ 3 zákona č. 428/2012 Sb.**, oprávněnou osobou je
 - a) registrovaná církev a náboženská společnost,
 - b) právnická osoba zřízená nebo založená jako součást registrované církve a náboženské společnosti,
 - c) právnická osoba zřízená nebo založená za účelem podpory činnosti registrované církve a náboženské společnosti k duchovním, pastoračním, charitativním, zdravotnickým, vzdělávacím nebo administrativním účelům,
 - d) Náboženská matice, za podmínky, že v rozhodném období utrpěla tato osoba nebo její právní předchůdce majetkovou křivdu v důsledku některé ze skutečností uvedených v § 5.
6. Podle **§ 5 zákona č. 428/2012 Sb.**, skutečnostmi, v jejichž důsledku došlo v rozhodném období k majetkovým křivdám, jsou
 - a) odnětí věci bez náhrady postupem podle zákona č. 142/1947 Sb., o revisi první pozemkové reformy, nebo podle zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě),
 - b) odnětí věci podle zákona č. 185/1948 Sb., o zestátnění léčebných a ošetrovacích ústavů a o organizaci státní ústavní léčebné péče, zákona č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech,

zákona č. 95/1948 Sb., o základní úpravě jednotného školství (školský zákon), zákona č. 125/1948 Sb., o znárodnění přírodních léčivých zdrojů a lázní a o začlenění a správě konfiskovaného lázeňského majetku, a zákona č. 124/1948 Sb., o znárodnění některých hostinských a výčepnických podniků a ubytovacích zařízení,

- c) úkony učiněné Náboženskou maticí, jimiž nakládala s majetkem, který nevlastnila, zejména při postupu podle vyhlášky č. 351/1950 Ú. I. I., o převzetí správy některých majetkových podstat náboženským fondem,
 - d) dražební řízení provedené zkrácenou formou na úhradu pohledávky státu,
 - e) darovací smlouva, pokud k darování došlo v tísni,
 - f) kupní smlouva, pokud k uzavření kupní smlouvy došlo v tísni nebo za nápadně nevýhodných podmínek,
 - g) odmítnutí dědictví v dědickém řízení, pokud k odmítnutí dědictví došlo v tísni,
 - h) vyvlastnění za náhradu, pokud věc existuje a neslouží účelu, pro který byla vyvlastněna,
 - i) znárodnění anebo vyvlastnění vykonané v rozporu s tehdy platnými právními předpisy nebo bez vyplacení náhrady,
 - j) politická nebo náboženská perzekuce anebo postup porušující obecně uznávané principy demokratického právního státu nebo lidská práva a svobody, včetně odepření nebo neposkytnutí ochrany vlastnického práva nebo odmítnutí ukončení procesu rozhodování o majetkových nárocích před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci, nebo
 - k) převzetí nebo ponechání si věci bez právního důvodu.
7. Podle **§ 18 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb.**, občanského zákoníku, oprávněná osoba může podat u soudu žalobu o určení vlastnického práva státu z důvodu, že věc z původního majetku registrovaných církví a náboženských společností byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona převedena nebo přešla z majetku státu do vlastnictví jiných osob v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, nebo v rozporu s ustanovením § 29 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona; lhůta pro uplatnění výzvy k vydání věci počne běžet dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo určeno vlastnické právo státu.
8. Vzhledem k výše citovanému ustanovení § 3 cit. zákona lze za oprávněnou osobu k podání žaloby považovat pouze takový subjekt, který je vymezen v § 3 písm. a) až d), ovšem pouze za situace, že tato osoba, příp. její právní předchůdce, utrpěla v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 majetkovou křivdu v důsledku skutečností uvedených v § 5 písm. a) až k) cit. zákona. Žalobkyně tvrdila, že v jejím případě došlo k majetkové křivdě ve smyslu ustanovení § 5 písm. i), j) a k.) cit. zákona. K objasnění jednotlivých skutečností soud vedl dokazování, ze kterého učinil následující závěry o skutkovém stavu věci.
9. Z výpisu žalobkyně z rejstříku evidovaných právnických osob, z potvrzení Kongregace pro Instituty zasvěceného života a pro Společnosti apoštolského života o právní subjektivitě žalobkyně vystavené dne 22. 12. 2003 pod sp. zn. 38405/2003, z potvrzení Ministerstva kultury o právní subjektivitě žalobkyně ze dne 23. 3. 1992, sp. zn. 6023/92, z potvrzení Ministerstva kultury České republiky o obnovení legální činnosti žalobkyně na území České republiky vydaného dne 2. 4. 1991, z potvrzení Ministerstva kultury České republiky o právní kontinuitě žalobkyně sp. zn. 13047/96 ze dne 12. 12. 1996, z potvrzení Kongregace pro Instituty zasvěceného života a pro Společnosti apoštolského života o právní kontinuitě žalobce vystaveného dne 4. 3. 1999 pod sp. zn. R. G. 108/M, z potvrzení Konference vyšších představených mužských řeholí v České republice o totožnosti právnické osoby ze dne 17. 5. 2013, ze Statutu Německého řádu k.č.176.451, ze statutární knihy žalobkyně a z kodexu kanonického práva L.P.1983 má soud za prokázané, že žalobkyně je právnickou osobou vyvíjející činnost v České republice na základě vnitřních předpisů Římskokatolické církve. Přes to, že označení žalobkyně v průběhu historie doznalo změn, z důkazů lze mít za prokázané, že žalobkyně tak, jak je označena, je právnickou osobou s vlastní právní Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

subjektivitou založenou podle předpisů kanonického práva a z právního hlediska je jeho organizační složkou. Právní subjektivita žalobkyně nebyla nikdy přerušena, přičemž na území České republiky byla činnost žalobkyně obnovena od 1. 4. 1991. Předchozí označení žalobkyně mimo jiných bylo i „Das Hoch und Deutschmeisterthum des hohen deutschen Ritterordens.“

10. Vzhledem k výše uvedeným důkazům soud považuje za prokázané, že žalobkyně je právnickou osobou zřízenou nebo založenou jako součást registrované církve a náboženské společnosti tak, jak to předpokládá ustanovení § 3 písm. b) zákona č. 428/2012 Sb. Dále se soud zabýval tím, zda žalobkyně je také osobou oprávněnou k podání předmětné určovací žaloby, tedy, zda je ve věci aktivně legitimována. Uvedené dokazování bylo zaměřeno na prokázání tvrzení žalobkyně, že v rozhodném období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 utrpěla majetkovou krivdu na základě některé ze skutečností vyjmenovaných v § 5 cit. zákona.
11. Mezi účastníky nebylo sporné, že pozemky parc. č. xxx, jehož součástí je stavba č.p. xxx a parc. č. xxx, jehož součástí je stavba garáže, jsou v současné době uvedeny na listu vlastnictví xxx žalované na základě předání majetku ze strany státu dle § 12 zákona č. 290/2002 Sb. Ze srovnávacích sestavení parcel ze dnů xxx a xxx lze mít za prokázané, že z pozemků zapsaných v knihovní vložce xxx, mimo jiných i z pozemku č. xxx vznikl novým přecíslováním mimo dalších i pozemek parc.č. xxx, z něhož následně po rozdělení a přecíslování vznikly pozemky parc. č. xxx a xxx dnes v k. ú. Bruntál - město. O pasivní legitimaci žalovaných v tomto rozsahu tedy nebylo sporu. V průběhu řízení byla vznesena námitka nedostatku pasivní legitimace 2. žalované pouze v případě obnovené památky náhonu vodní elektrárny umístěné na pozemku parc. č. xxx a xxx v k.ú. Bruntál – město. Druhá žalovaná své vlastnictví této památky zpochybňovala, a to na základě výpisu z katastru nemovitostí ze dne 30. 9. 2013, z něhož, dle tvrzení 2. žalované, vyplývalo, že vlastníkem této stavby - náhon vodní elektrárny by mělo být Muzeum v Bruntále, příspěvková organizace. Z výpisů z katastru nemovitostí, z kolaudačního rozhodnutí č. 311/96, z rozhodnutí Okresního úřadu v Bruntále č. 49/95 ze dne 22. 8. 1995, ze stanoviska Muzea v Bruntále, příspěvkové organizace, z geometrického plánu č. 1059-156/94 ze dne 20. 7. 1994, z geometrického plánu č. 2369-61/2007 ověřený den 11. 5. 2007 a ze stanoviska Krajského úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 19. 11. 2018 má soud za prokázané, že vlastníkem náhonu vodní elektrárny umístěnému na pozemcích xxx a pozemku se stávajícím označením xxx v k.ú. Bruntál - město, je 2. žalovaná. Provedenými důkazy nebyly zjištěny žádné skutečnosti o vlastnictví této obnovené památky ze strany jiného subjektu, když vlastnictví této stavby ze strany Muzea v Bruntále, příspěvkové organizace, nebylo prokázáno.
12. Dále z pozemkové knihy pro k. ú. Bruntál – Krnovské předměstí, knihovní vložka xxx a z „Konečného nařízení“ Říšského komisaře pro sudetoněmecké oblasti ze dne 27. 2. 1939 má soud za prokázané, že původní pozemek parc.č. xxx i stavby na těchto pozemcích – nemocnice Řádu a mlýn (pozdější přípisek), byly zapsány od roku 1894 na základě kupní smlouvy ze dne 14. 10. 1894 jako vlastnictví subjektu „Das Hoch und Deutschmeisterthum des hohen deutschen Ritterordens“, tedy Nejvyšší úřad Řádu německých rytířů. Další zásadní zápis byl uskutečněn na základě návrhu ze dne 4. března 1940, kdy bylo zapsáno vlastnické právo dle rozhodnutí ze dne 10. 1. 1940, reg.č. I/B/12 pro Okresní komunální správu v Bruntále. Uvedené rozhodnutí vycházelo z „Konečného nařízení“ Říšského komisaře pro sudetoněmecké oblasti ze dne 27. 2. 1939, v němž se konstatuje, že na základě nařízení o rozpuštění, převedení a začlenění organizací v sudetoněmeckých oblastech z 22. října 1938 se nařizuje rozpuštění organizací v těchto sudetoněmeckých oblastech s tím, že majetek se zabavuje s vyloučením likvidace. Uvedené konečné nařízení se týkalo i Řádu německých rytířů v Bruntále, který byl považován za spolek. Cílem této nacistické konfiskace nebyla politická persekuce namířená výhradně proti Řádu německých rytířů, ale snaha o reorganizaci spolkového života v sudetoněmeckých oblastech, usměrnění činnosti těchto spolků včetně likvidace nepřátelských organizací a získání potřebného množství nemovitého a movitého majetku těchto organizací pro vlastní účely. Předmětný výnos se netýkal pouze Řádu německých rytířů, ale zahrnoval řádově tisíce jiných spolků a organizací, jejichž činnost měla být v sudetoněmeckých oblastech potlačena. Otázku platnosti těchto majetkových převodů Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

provedených v době nesvobody po 29. 9. 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce řešil Dekret presidenta republiky ze dne 19. 5. 1945 vydaný pod č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově - právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů. Podle § 1 odst. 1 tohoto dekretu byly majetkové převody a jakákoliv majetkově - právní jednání týkající se majetku nemovitého i movitého, veřejného či soukromého provedená po 29. 9. 1938 prohlášena za neplatná. V návaznosti na tento dekret zákon č. 128/1946 Sb. podrobně upravoval postup uplatňování nároků oprávněných osob z těchto neplatných majetkových převodů. V § 4 odst. 1 tohoto zákona bylo stanoveno, že nárok na vrácení majetku nemá, tedy oprávněnou osobou není, ta osoba, která je státně nespolehlivá. V takovém případě příslušel nárok státu jako majetek konfiskovaný podle dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. 10. 1945. Způsob uplatnění nároku byl upraven v § 10 zákona č. 128/1946 Sb., přičemž k rozhodnutí o nároku byl příslušný okresní soud. Ze sdělení Okresního soudu v Bruntále ze dne 16. 9. 1949 a ze sdělení Finanční prokuratury v Brně ze dne 23. 12. 1949 má soud za prokázané, že Řád německých rytířů u Okresního soudu v Bruntále, jako soudu místně příslušnému, žádost o restituci svého majetku dle zákona č. 128/1946 Sb. nepodal. Tuto skutečnost nezpochybnila ani samotná žalobkyně.

13. Dále z obsahu knihovni vložky xxx pro k. ú. Bruntál – Krnovské předměstí lze mít za prokázané, že po roce 1945 na návrh ze dne 30. prosince 1947 byla dle Dekretu presidenta republiky č. 5/1945 Sb. poznamenána národní správa majetku zapsaného v této knihovni vložce. V zápisu pod pořadovým č. xxx byla poznamenána podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 1. 1949 konfiskace předmětných nemovitostí podle § 8 dekretu č. 108/1945 Sb. a zapsáno ke dni 12. 1. 1951 vlastnictví pro Československý stát – ministerstvo zdravotnictví.
14. Dále soud konstatuje, že výměrem Moravskoslezského zemského národního výboru, Expositura v Moravské Ostravě ze dne 9. 3. 1946 byl na návrh Okresní správní komise v Bruntále ze dne 4. 2. 1946 Řád německých rytířů v Bruntále označen v souladu s § 3 odst. 2 Dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb., za zrádce a nepřítele Československé republiky podle § 3 odst. 1 písm. b) citovaného dekretu, poněvadž správa tohoto řádu záměrně a aktivně sloužila německému vedení války a nacistickým účelům. Vyhláškou Okresní správní komise v Bruntále ze dne 1. 4. 1946 vydanou pod č. j. 113/5 - 1946 byl Řád německých rytířů označen na základě usnesení Zemského národního výboru Moravskoslezského ze dne 9. 3. 1946 ve smyslu § 3 odst. 2 Dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb. za zrádce a nepřítele Československé republiky, a to mimo jiných i v katastrálním území Bruntál. Vyhláška byla vyvěšena dne 11. 4. 1946 a sňata dne 3. 5. 1946. Proti konfiskační vyhlášce ze dne 1. 4. 1946 bylo podáno 13. 4. 1946 Řádem odvolání, avšak rozhodnuto o něm nebylo. Konfiskační výměr Okresního národního výboru v Bruntále ze dne 26. 10. 1946 č.j. 2/Br-810, který se vztahoval na konfiskaci majetku Řádu německých rytířů dle dekretu č. 108/1948 Sb. se nepodařilo dohledat. Nepřímým důkazem o konfiskaci majetku Řádu německých rytířů dle dekretu č. 108/1945 Sb. jsou listiny, jimiž byl v řízení proveden důkaz. Ve vyhlášce ministra zdravotnictví ze dne 14. ledna 1949 se konstatuje, že nemocniční budova zapsaná ve vložce č. xxx byla konfiskována s veškerým příslušenstvím právoplatným výměrem Okresního národního výboru v Bruntále ze dne 26. října 1946 č. 2/ Br- 810 a jedná se o majetek spadající do kategorie léčebných a ošetrovacích ústavů ve smyslu § 18 Dekretu č. 108/1945 Sb. Dále se jedná o rozhodnutí Osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy v Praze o přechodu práva vlastnického ze dne 31. ledna 1949, kde se konstatuje, že dům č. p. xxx a další nemovitosti zapsané v knihovni vložce xxx pro katastrální území Bruntál - Krnovské předměstí byly vyjmuty Osidlovacím úřadem v Praze z přidělového řízení podle Dekretu č. 108/1945 Sb. ve prospěch Ústřední národní pojišťovny pro organizační složku - Okresní národní pojišťovnou v Bruntále, správní oblast Bruntál. Tuto majetkovou podstatu tvořila řádová nemocnice č.p. xxx s příslušenstvím a pozemek 146 s nemocnicí a příslušenstvím. Za den odevzdání majetkové podstaty byl uveden den 1. ledna 1947 s tím, že od tohoto data přecházejí na nabyvatele všechna práva a povinnosti spojená s touto majetkovou podstatou. Stejná skutečnost pak vyplývá z listiny vydané Osidlovacím úřadem

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

a Fondem národní obnovy v Praze dne 25. 4. (zřejmě roku 1948). Z dopisu adresovaného Ústřední národní pojišťovně v Praze z března 1949 rovněž vyplývá, že došlo ke zrušení národní správy předmětného majetku dle Dekretu č. 5/1945 Sb. a k odvolání národního správce, jelikož pominuly důvody, pro něž byla národní správa zavedena. Majetková podstata byla odevzdána Ústřední národní pojišťovně v Praze ve stavu ke dni 1. ledna 1947. Stejná skutečnost je prokazována přípisem Místnímu národnímu výboru v Bruntále roku 1949 (bez uvedení konkrétního dne a měsíce) i rozhodnutím o odevzdání konfiskovaného majetku z 16. dubna 1949. Z usnesení Okresního soudu v Bruntále z 29. dubna 1949 č. d. 142/49 vyplývá, že soud povolil v knihovní vložce č. xxx pro katastrální území Bruntál - Krnovské předměstí zápis podle návrhu Osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy v Praze ze dne 16. dubna 1949, o vyznačení konfiskace podle Dekretu č. 108/45 Sb., a to ve vztahu ke knihovnímu majiteli nemovitostí: „Kreiskomunalverwaltung in Freudenthal“. Z výměru Okresního národního výboru ze dne 9. 5. 1948 č. j. 2 Br 3422 pak má soud za prokázané, že tímto výměrem podle Dekretu č. 108/1945 byl konfiskován majetek vlastníka nemovitostí uvedených v knihovní vložce xxx pro katastrální území Bruntál - Krnovské předměstí, a to společnosti "Kreiskomunalverwaltung in Freudenthal". Výměr nabyl právní moci dnem 15. 11. 1948. Tyto skutečnosti prokazuje i přípis Okresní národní pojišťovny v Bruntále Osidlovacímu úřadu a Fondu národní obnovy v Praze ze dne 23. 12. 1948.

15. V této souvislosti je nutno poukázat na skutečnost, že rozhodnutí příslušných správních orgánů při realizaci konfiskace dle dekretů vydaných v roce 1945 měla pouze deklaratorní charakter a jejich účinky působily ke dni účinnosti těchto dekretů. Dosavadní judikatura dospěla k závěru, že soudům nepřísluší ani podle zákona č. 428/2012 Sb. zkoumat, zda při konfiskaci majetku žalobce se jednalo o zákonný akt, přičemž vydaná konfiskační rozhodnutí nelze posuzovat z hlediska vad, nicotnosti či věcné nesprávnosti na ně navazujících správních (deklaratorních) rozhodnutí, není-li to zákonem výslovně připuštěno. V tomto směru soud odkazuje např. na závěry stanoviska Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS-st. 21/05 ze dne 1. 11. 2005. Vzhledem k těmto závěrům lze konstatovat, že žalobkyni, jako osobě státně nespolehlivé, nevznikl nárok na vrácení majetku dle dekretu č. 5/1945 Sb., přičemž v návaznosti na to dle § 4 odst. 1 zákona č. 128/1946 Sb., náležel tento nárok státu jako majetek konfiskovaný podle dekretu č. 108/1945 Sb.
16. Přes shora uvedený závěr soud považuje za podstatné zaujmout právní stanovisko k tvrzení žalobkyně, že za uplatnění nároku na vrácení majetku ze strany Řádu německých rytířů dle zákona č. 128/1946 Sb. lze považovat i různé žádosti velmistra Řádu německých rytířů, R. S., ze dnů 22. 7. 1945 o vrácení majetku adresované Zemskému národnímu výboru v Brně, Zemskému národnímu výboru v Moravské Ostravě, předsednictvu vlády, Ministerstvu školství a národní osvěty, dále ze dne 30. 7. 1945 adresovanou prezidentu republiky apod. Z obsahu těchto dopisů sice vyplývá zpochybnění způsobu odnětí majetku Řádu nacistickým Německem a žádost o jeho vrácení, dle závěru soudu by však nebylo možné tato podání považovat za řádné uplatnění nároku žalobkyně dle zákona č. 128/1946 Sb. ze situace, že by takový nárok Řádu německých rytířů dle tohoto zákona náležel.
17. Pokud se týká dalších skutečností, soud konstatuje, že v daném případě byl majetek náležející Řádu německých rytířů konfiskován podle Dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. října 1945, o konfiskaci nepřátelského majetku a fondech národní obnovy. Podle § 1 tohoto Dekretu se konfiskoval bez náhrady, pokud se tak již nestalo, pro Československou republiku majetek nemovitý i movitý, zejména i majetková práva, který ke dni faktického skončení německé a maďarské okupace byl nebo ještě je ve vlastnictví Německé říše, Království maďarského, osob veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé strany nacistické, politických stran maďarských a jiných útvarů, organizací, zařízení, osobních sdružení, fondů a účelových jmění těchto režimů nebo s nimi souvisících, jakož i jiných německých nebo maďarských osob právnických. Podle odstavce čtvrtého citovaného ustanovení Dekretu o příslušné konfiskaci rozhodoval příslušný okresní národní výbor, přičemž rozhodnutí bylo možno doručit i veřejnou vyhláškou. Proti rozhodnutí Okresního národního výboru bylo možné se odvolat k zemskému Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

národnímu výboru. Proti rozhodnutí zemského národního výboru bylo možné podat odvolání k Ministerstvu vnitra.

18. Žalobkyně rovněž namítala, že ve věci konfiskace a převzetí majetku Řádu německých rytířů ze strany státu vydal Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) dne 2. února 1948 Nález pod č.j. 690/46-6, resp. totožný nález ze dne 17. 12. 1948, v němž byla řešena otázka podmínek konfiskace zemědělského majetku Řádu dle dekretu č. 12/1945 Sb.. V tomto rozhodnutí mělo být konstatováno, že ke konfiskaci majetku dle uvedeného dekretu lze přistoupit pouze v případě, že bylo o této konfiskaci majetku pravomocně rozhodnuto a převzetí zemědělského majetku ze strany Ministerstva zemědělství nepřipadá v úvahu dříve, pokud nebude rozhodnuto o odvolání Řádu do realizačních aktů převzetí majetku. Žalobkyně namítala, že konfiskační vyhláška ze dne 1.4. 1946 č.j. 113/5-1946 nebyla Řádu německých rytířů doručena, konfiskační rozhodnutí nenabýlo právní moci, konfiskační vyhláška neobsahovala všechny náležitosti správního rozhodnutí a fakticky se jednalo o paakt. K těmto tvrzením žalobkyně doložila jen „osnovu návrhu“ předmětného rozhodnutí na poradu (zřejmě senátu NSS) dne 17. 12. 1948 a dále listiny osvědčující, že spis NSS sp.zn. 690/46 byl zasílán na Ministerstvo zemědělství a zpět, byla vedena určitá vnitřní rejstříková evidence na NSS a doklad označený jako „votum“, kdy blíže neurčený zhotovitel této listiny bez uvedení data se vyjadřuje k možné konfiskaci majetku Řádu dle dekretu č. 12/1945 Sb. za situace, že konfiskační výměr nebyl Řádu doručen a nenabýl tedy právní moci. První žalovaná k tvrzením žalobkyně o vydání předmětného Nálezu NSS namítala, že žalobkyně si je vědoma toho, že uvedený nález NSS nebyl konečný ani pravomocný, neboť se domáhala v soudních řízeních doručení tohoto nálezu, přičemž v tomto směru odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 12. 2000, sp. zn. 20 Cdo 2131/98 a rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 3. 2006, jímž byl odmítnut návrh žalobkyně na doručení předmětného nálezu žalobkyni. Obdobně v této věci zaujal názor i NSS ve svém rozhodnutí ze dne 29. 3. 2007 pod sp. zn. 5 AS 43/2006. Vzhledem k těmto skutečnostem soud dospěl k závěru, že žalobkyni se jednak nepodařilo prokázat vydání pravomocného a vykonatelného Nálezu NSS č.j. 690/46 a dále se předmětné rozhodnutí zabývalo konfiskací zemědělského majetku Řádu dle dekretu č. 12/1945 Sb., nikoliv konfiskací majetku Řádu podle dekretu č. 108/1945 Sb.
19. Závěrem soud považuje za důležité vyjádřit se k otázce právního vztahu daného řízení k řízení vedenému u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 17 C 229/98, které se týkalo určení vlastnictví žalobkyně ke stejným nemovitostem, které jsou předmětem řízení ve věci 16C 212/2015, a to proti stejným žalovaným. V řízení 17C 229/98 byla žaloba zamítnuta, avšak z jiných důvodů, než v tomto řízení. Z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ve věci 17C 229/98 ze dne 27. 9. 2006, z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 9. 2007 a z usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 9. 2008 vyplývá, že žaloba byla zamítnuta s odkazem na stanovisko pléna Ústavního soudu uveřejněného pod č. 477/2005 Sb. ze dne 1. 11. 2005, v němž se konstatuje, že ochrany vlastnického práva, k jehož zániku došlo před rokem 1948, prostřednictvím zpochybnění právních skutečností, na základě nichž k takovému zániku došlo a tedy nikoli způsoby stanovenými restitučními předpisy, nýbrž za použití obecných občanskoprávních institutů (tedy žaloby na určení vlastnického práva), není možné. Dovolání proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě bylo odmítnuto. Vzhledem k přijetí speciálního zákona č. 428/2012 Sb. o církevních restitucích má soud za to, že rozhodnutí ve věci 17C 229/98 nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté ve vztahu k řízení vedenému pod sp.zn. 16C 212/2015, neboť nárok v tomto řízení uplatněný se opírá o zcela novou právní úpravu, naléhavý právní zájem na požadovaném určení vyplývá z předmětného zákona a případné určení vlastnictví má tímto zákonem nově vymezené podmínky.
20. Lze tedy uzavřít, že od 4. března 1940 nebyla žalobkyně ani její právní předchůdce vlastníkem nemovitostí, které zůstaly zapsány v knihovní vložce č. xxx, mimo jiné tedy i pozemku původně

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

označenému číslem xxx, z něhož následným přečíslováním vznikly pozemky parc. č. xxx a xxx, přičemž z pozemku xxx dalším rozdělením a přečíslováním vznikly pozemky parc. č. xxx a parc. č. xxx. Vzhledem k tomuto závěru nemohla žalobkyně, ani její právní předchůdkyně utrpět v rozhodném období majetkovou křivdou na svém majetku, tedy nemovitostech specifikovaných v žalobě, pokud předmětné nemovitosti již v rozhodném období nevlastnila. Tento majetek zapsaný do knihovny vložky xxx pozemkové knihy pro k. ú. Bruntál - Krnovské předměstí pozbyla žalobkyně, respektive Řád německých rytířů, již v roce 1940, kdy byl tento majetek předán německému subjektu, kterému byl následně konfiskován. Existence konfiskačního výměru dle dekretu č. 108/1945 Sb. ve vztahu k Řádu německých rytířů je prokazována řadou listinných důkazů přes to, že samotný výměr z roku 1946 se nepodařilo v průběhu řízení žádným z účastníků dohledat a soudu předložit. Za této situace nelze žalobkyni považovat za osobu oprávněnou v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 428/2012 Sb., neboť tato sice je právnickou osobou zřízenou nebo založenou jako součást registrované církve (§ 3 písm. b) citovaného zákona), avšak žalobkyně neprokázala, že utrpěla majetkovou křivdu z jakéhokoliv důvodu specifikovaného v § 5 citovaného zákona, neboť předmětné nemovitosti v rozhodném období již nebyly majetkem žalobkyně, příp. její právní předchůdkyně. Po účinnosti zákona č. 128/1946 Sb. Řádu německých rytířů nárok na restituci majetku nevznikl a pokud ano, pak žalobkyně řádně a včas u příslušného soudu svůj nárok neuplatnila. Knihovní stav vlastnických vztahů k předmětným nemovitostem zapsaný do této knihovny vložky zůstal neměnný až do roku 1951, kdy byly nemovitosti převedeny do vlastnictví Československého státu. Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu na určení vlastnického práva k nemovitostem specifikovaným ve výrocích I. a II. tohoto rozsudku jako nedůvodnou zamítl.

21. S přihlédnutím k tomuto závěru se soud dále nezabýval problematikou splnění zákonných předpokladů přechodu vlastnictví k předmětným nemovitostem na druhou žalovanou v souladu se zákonem č. 290/2002 Sb., případně splněním zákonných požadavků na převod nebo přechod majetku státu do vlastnictví jiných osob v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 92/1991 Sb. a ustanovením § 29 zákona č. 229/1991 Sb., tak jak to předpokládá ustanovení § 18 zákona č. 428/2012 Sb., neboť takové právní závěry považuje soud s přihlédnutím ke shora uvedené právní argumentaci za nadbytečné. Dále soud odůvodnění tohoto rozhodnutí neopřel o řadu dalších důkazů, jimiž účastníci nepřímými důkazy dokládali odborná i neodborná stanoviska k možné konfiskaci majetku žalobkyně, obsah korespondenci mezi státními či správními institucemi, průběh jednání státních orgánů ve věci konfiskace majetku Řádu, výzvami žalobkyně žalovaným k vydání předmětného majetku, snímky katastrálních map, fotodokumentace náhonu vodní elektrárny a různé články. Soud své právní závěry podložil důkazy výslovně konstatovanými ve shora uvedeném odůvodnění rozsudku, přičemž další důkazy v řízení provedené nepovažoval soud pro posouzení uplatněného nároku žalobkyně a pro zjištění skutkového stavu věci za podstatné, přičemž těmito důkazy nebyl žádným způsobem zpochybněn nebo vyvrácen právní či skutkový závěr soudu přijatý v dané věci.
22. Jednalo se o následující důkazy - zprávu pro náměstka předsedy vlády ze dne 1. 2. 1947, rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 19. 8. 1946, přípis řádové sestry H. K. ze dne 24. 7. 1945, dopis Městské všeobecné veřejné nemocnice Bruntál ze dne 25. 7. 1945, přípis Ministerstva školství a osvěty ze dne 8. 1. 1946, přehled budov pod Národní správou ze dne 18. 8. 1949 včetně seznamu, soupis nákladů a udržovacích paušálů na opravy církevních budov náležejících pod Národní správu lesních statků včetně přehledu, žádost o přiznání práv Čechů ze dne 27. 7. 1945, oznámení ÚL 71/1945 ze dne 8. 8. 1945, sdělení Ministerstva školství a osvěty ze dne 13. 2. 1946, přípis arcibiskupského ordinariátu olomouckého ze dne 18. 12. 1945, přípisu arcibiskupství olomouckého ze dne 12. 3. 1946, přípis Biskupského ordinariátu v Hradci Králové ze dne 25. 3. 1946, přípis Úřadu předsednictva vlády ČSR Ministerstvu zemědělství ze dne 9. 4. 1946, oběžník 331 ze dne 22. 11. 1945, sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 87.994/II – 7/46 ze dne 31. 5. 1946 a ze dne 13. 3. 1946, sdělení Ministerstva školství a osvěty č. B-115.503/47 – V/1. ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

21. 5. 1947, sdělení Ministerstva školství a osvěty ze dne 15. 4. 1947, usnesení ze schůzí Vlády Československé republiky č. 52, 53, 56 a 46 ze dnů 23. 4. 1946, 26. 4. 1946, 15. 5. 1946 a 10. 12. 1946, právního vyjádření JUDr. Františka Kopa k otázce podléhání církevního majetku konfiskací dekretů presidenta republiky ze dne 25. 11. 1946, výklad presidentských dekretů č. 5, 12, 28, 108 z roku 1945 a č. 31 z roku 1947 zpracovaný Dr. F. W. ze dne 1. 4. 1947, přípis Okresní správní komise v Bruntále ze dne 21. 9. 1945, přípis Zemského národního výboru, expositura v Moravské Ostravě ze dne 29. 11. 1945, výzvy k vydání jiných věcí než zemědělské nemovitosti adresovaných druhé žalované ze dne 24. 1. 2013, sdělení právního zástupce žalobkyně druhé žalované ze dnů 21. 8. 2013 a 31. 10. 2013, odpověď druhé žalované ze dnů 16. 9. 2013 a 28. 1. 2014, přípis JUDr. Rathouského ze dne 23. 10. 2015, odpověď druhé žalované ze dne 23. 10. 2015, přípis zástupce žalobkyně první žalované ze dnů 21. 8. 2013 a 11. 11. 2015, usnesení Vlády ČR ze dne 9. 4. 1997, dohodu týkající se provedení článku 266 a 273 mírové smlouvy St. Germainské – především čl. XVIII. této smlouvy, zřizovací listinu SZZ Bruntál ze dne 21. 6. 1991 a delimitační protokol OÚNZ Bruntál, zákres pozemků v katastrální mapě z roku 1950, kopii katastrální mapy ze dne 11. 11. 1996, žádost olomouckého arcibiskupa J. S. ze dne 1. 1. 1947, zprávy pro náměstka předsedy vlády ze dne 1. 2. 1947, rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 19. 8. 1946 o převzetí majetku Řádu, dva výměry Okresního národního výboru Bruntál č. 2/Br 829 a 830 z 26. 10. 1946, sdělení Ministerstva školství a osvěty a Ministerstva zemědělství Exposituře zemského národního výboru z 29. 2. 1946, usnesení vlády ČR ze dne 6. 1. 1999, přípis Ministerstva kultury ČR žalobci ze dne 20. 1. 1999, usnesení Okresní správní komise v Bruntále bez uvedení data, návrh Okresního národního výboru v Opavě ze dne 8. 2. 1946 na prohlášení Řádu za zrádce a nepřítele Čsl. státu, přípis 2. žalované ze dne 20. 5. 2015, kolaudační rozhodnutí č. 311/96 ze dne 17. 6. 1996, listinu - Průvodce městem Bruntál – pátá část, článek „Z dějin Velkého mlýna v Bruntále autora E. W. z roku 1926“, dotaz města Bruntál ze dne 14. 2. 2013, snímky náhonu vodní elektrárny, historické mapy města Bruntálu fotodokumentaci náhonu, přípis VZP ČR z 2. 1. 1995, ohlášení stavby z 28. 11. 1994, kolaudační rozhodnutí č. 203/94, přípis Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Bruntál z 13. 10. 2006, zápis ze 17. 7. 1995 o konzultaci stavebních úprav VZP, podnět Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Bruntál z 1. 9. 2014 a knihovní vložku xxx pro kat. území Bruntál včetně překladu.
23. Dále soud zamítl návrhy účastníků řízení na provedení důkazů označených žalobkyní v jejím podání ze dne 1. 2. 2018 pod pořadovými čísly 93 až 133, 135 až 144, dále důkazy článkem „Z jakých konkrétních důvodů a kvůli jakým případům jsme navrhli tuto připomínku“, článkem na Novinky.cz „Němečtí rytíři budou mít šanci získat zpět majetek v Česku“, důkaz připomínkami k návrhu zákona o církevních restitucích za strany Ministerstva vnitra, důkaz studií M. L. k postavení společností v období 1938 a následujícího, důkaz spisy Okresního soudu v Bruntále vedených pod sp. zn. 10 C 168/99, 38 C 143/2015 a 38 C 192/2015 a spisem Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 21 C 365/2015, důkaz seznamem členů Řádu německých rytířů z roku 1996 vydaného ve Vídni, důkaz stavebním spisem týkajícího se výstavby a kolaudace garáže na pozemku xxx a budovy č. p. xxx, ohlášením ze dne 28. 11. 1994, fotografiemi z roku 1993 a 1994, reportáží ze dne 8. 8. 2011, článkem ze dne 5. 7. 2011 a důkaz znaleckým posudkem. Shora uvedené důkazy byly zamítnuty, neboť nebyly podstatné pro posouzení uplatněného nároku, případně jejich provádění bylo nadbytečné vzhledem k závěru soudu o skutkovém stavu věci, který soud mohl učinit na základě jiných důkazů z obsahově komplexnější a věrohodnější vypovídací hodnotou. V daném případě nebylo nutné objektivizovat státní spolehlivost některých členů Řádu německých rytířů, případně jejich loajálnost vůči Československému státu, perzekuci některých členů řádu ze strany komunistického režimu a jejich následnou rehabilitaci. Některé listiny duplicitně a nepřímou prokazovaly skutečnosti, které byly prokazovány jednoznačně jinými listinnými důkazy. Rovněž nebyly prováděny důkazy spisy jiných soudů, případně rozhodnutími těchto soudů, když dle názoru soudu závěry rozhodnutí jiných soudů mohou mít význam pouze na právní hodnocení uplatněného nároku, nikoliv na vyhodnocení skutkového stavu věci. Rovněž soud nepovažoval za

právně významné objektivizovat průběh stavebního řízení garáže umístěné na pozemku parc. č. xxx a provést zaměření stavby garáže na stejném pozemku zpracováním znaleckého posudku.

24. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř., přičemž přihlédl k tomu, že žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a za této situace je povinna nahradit náklady řízení žalovaným. Soud současně dospěl k závěru, že v daném případě není dán důvod pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř., kdy jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. Žalobkyně zpochybňuje vlastnické právo druhé žalované k nemovitostem, které je nucena hájit u soudu, s čímž jí prokazatelně vznikají náklady řízení. I v případě státu (první žalované) soud náhradu nákladů řízení přiznal v celém rozsahu, neboť již ze zcela základních listinných důkazů, a to z KV xxxpro k. ú. Bruntál – Krnovské předměstí, které předložila sama žalobkyně, vyplývá, že vlastníkem předmětných nemovitostí byl od roku 1940 jiný subjekt, přičemž po tomto datu, a to ani po přijetí zákona č. 128/1946 Sb., nebylo vlastnické právo žalobkyně nikdy legitimně obnoveno. Bylo tedy na žalobkyni, aby zvažila, zda je schopna v řízení prokázat svá tvrzení a mohla příp. zvážit setrvání na žalobě vzhledem k rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu, která byla postupně vydávána k problematice církevních restitucí. Pokud žalobkyně setrvala na žalobě ještě k datu prvního jednání ve věci (8. 2. 2018), pak musela být srozuměna s následkem případného neúspěchu v řízení a s případným uložením povinnosti žalobkyni zaplatit žalovaným náklady řízení.
25. V případě první žalované byly náklady řízení přiznány v souladu se ustanovením § 151 odst. 3 o.s.ř. a § 1 a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., ve výši 300 Kč za jeden úkon, a to za písemné vyjádření k žalobě ze dne 28. 7. 2016, podrobné procesní stanovisko žalované ze dne 8. 12. 2016, příprava účasti na jednání soudu konaném dne 8. 2. 2018, účast na jednání před soudem (s přihlédnutím k délce jednání 2 úkony) dne 8. 2. 2018, vyjádření k doplnění právní argumentace žalobce ze dne 21. 3. 2018, příprava účasti na jednání soudu konaném dne 22. 3. 2018, účast na jednání před soudem (s přihlédnutím k délce jednání 3 úkony) dne 22. 3. 2018, návrh na doplnění dokazování ze dne 22. 5. 2018, příprava účasti na jednání soudu konaném dne 10. 10. 2018, účast na jednání před soudem (s přihlédnutím k délce jednání 2 úkony) dne 10. 10. 2018, vyjádření k návrhu žalobce na provedení dokazování ze dne 5. 12. 2018, příprava účasti na jednání soudu konaném dne 11. 12. 2018, účast na jednání před soudem dne 11. 12. 2018, celkem 17 úkonů x 300 Kč, tj. 5.100 Kč. Žalovaná dále požadovala náhradu jízdného v souvislosti s účastí na jednání soudu, a to dle vyhlášky č. 463/2017 Sb. za jednání konané dne 8. 2. 2018 a 22. 3. 2018, 2 x cesta ze Šumperka do Bruntálu a zpět, celkem 228 km, za použití osobního automobilu zn. Škoda Superb, reg. zn. vozidla 3A 28012 při spotřebě 5,8 l nafty na 100 km, při ujetí 228 km a při ceně nafty 29,80 Kč/l dle vyhlášky, tj. 5,8 l x 29,80 Kč/l x 228 km: 100 = 394Kč. Dále náhrada za použití vozidla při sazbě 4 Kč/km x 228 km 912 Kč, tj. po zaokrouhlení celkem 1.306 Kč (394 + 912 Kč). Za jednání konané dne 10. 10. 2018 a 11. 12. 2018 byla přiznána náhrada cestovních výdajů za 2 cesty z Ostravy do Bruntálu a zpět celkem 308 km za použití osobního motorového vozidla zn.Volkswagen Passat, reg. zn. 1AJ 4382, při spotřebě 5,6 l nafty na 100 km, ceně nafty 29,80 Kč/l, tj. 5,6 : 100 x 308 x 29,80 Kč = 514 Kč a dále náhrada za použití vozidla při sazbě 4 Kč/km x 308 km = 1.232 Kč tj. po zaokrouhlení celkem 1.746 Kč. Náklady řízení po zaokrouhlení činí celkem **8.152 Kč**.
26. V případě druhé žalované soud přiznal náklady řízení podle stejných ustanovení o. s. ř. i vyhlášky č. 254/2015 Sb. jako v případě první žalované. Odměna byla přiznána za následující úkony: vyjádření k žalobě ze dne 7. 4. 2016, účast na soudním jednání dne 8. 2. 2018 (2 úkony), vyjádření k žalobě ze dne 20. 3. 2018, účast na soudním jednání dne 22. 3. 2018 (3 úkony), účast na soudním jednání dne 10. 10. 2018 (2 úkony), účast na soudním jednání dne 11. 12. 2018, celkem 10 úkonů x 300 Kč, celkem 3.000 Kč. Dále byly 2. žalované přiznány podle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. cestovní výdaje za účast zástupkyně 2. žalované u čtyřech jednání soudu (viz. jako u 1. žalované) při cestě ze Zlína do Bruntálu a zpět při vzdálenosti 228 km/1 jednání. U jednoho jednání představovaly náklady za pohonné hmoty dle vyhlášky č. 463/2017 Sb. při průměrné Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Černínová.

spotřebě 4,7 l/100 km a ceně 30,50 Kč/1l nafty částku 326,80 Kč (4,7 : 100 x 228 x 30,50) a 4 Kč/km za amortizaci vozidla, tedy 228 km x 4 Kč = 912 Kč, celkem 1.238,80 Kč. Cestovní náhrada za účast u 4 jednání představuje celkem 4.955,20 Kč (1.238,80 x 4). Náklady řízení v případě 2. žalované představují celkem částku **7.955,20 Kč** (3.000 + 4.955,20 Kč).

27. O lhůtě k plnění rozhodl soud podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, písemně, trojmo, ke Krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím Okresního soudu v Bruntále.

Nesplní-li žalobkyně dobrovolně, co jí ukládá vykonatelný rozsudek, mohou se žalovaní domáhat podaným návrhem výkonu tohoto rozhodnutí.

Bruntál 21. prosince 2018

JUDr. Marcela Mrkalová v. r.
samosoudkyně